9TH MEDITERRANEAN CONGRESS OF AESTHETICS
9. AKDENİZ ESTETİK KONGRESİ
SEPTEMBER 17_20 EYLÜL 2025 ÇANAKKALE_TÜRKİYE

MCAE

bildiri özetleri

abstracts

Özet Kitap Editörleri_
Editorial Board
e. Murat Çelik, Özgür Uçar

Grafik Tasarım_
Graphic Design
Harman Şaner Çakmak

Bu kitapçıktaki tüm metinler
CC BY - NC 4.0
ile lisanslanmıştır.

ISBN 978-625-00-3715-7

mca.sanart.org.tr

Eylül_September **2025**

HISTORICITY
TARİHSELLİK
CONTEMPORANEITY
ÇAĞDAŞLIK

Heritage, Nostalgia, And Narratives Of Belonging
Dascalu Ileana 157

Duyusal Bütünlüğün Hacimlerinden Görsel Algının Yüzeylerine: Türkiye'deki Barınma Mimarisinin Değişimi Üzerine Estetik Bir Okuma
İlkyaz Samur Avcı & Kemal Reha Kavas 159

Public Art, Historical Representation And The Transformation Of Public Sphere: The Case Of Atatürk Boulevard In Ankara
Işıl Kazaz 161

Dijital Mekanlarda Yürüyüşler
Kadir Kayserilioğlu 163

Artistic Values and Market Dynamics: A Case for the Autonomy of Art
Kerem Eksen 164

The Raft Of Medusa: Horrifying Aesthetics, Navigating In The Seas Of The Romantic And Contemporary Political Nightmares
Konstantinos Moraitis 166

Anti-Diyalektik İmgeler Olarak Alt-Right Mem Estetiği
Koray Kırmızısakal 168

Restaging Digital Archives and the Spatiotemporalities of Digital Culture: On the Work of Natalie Bookchin, Cory Arcangel and Refik Anadol
Lewis Keir Johnson 170

Duyusal Bütünlüğün Hacimlerinden Görsel Algının Yüzeylerine: Türkiye'deki Barınma Mimarisinin Değişimi Üzerine Estetik Bir Okuma

İlkyaz Samur Avcı & Kemal Reha Kavas
Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
ilkyazsamuravci@akdeniz.edu.tr

Tarih boyunca farklı toplumlarda temel işlevsel ihtiyaçları karşılamak üzere oluşan geleneksel barınma mekânları çevreyle kurulan estetik bir ilişkinin ifadeleridir. Bu mekânlar, kendi yaşam alanını elleriyle inşa eden kullanıcı ve çevre arasındaki iletişimin ve kültürün taşıyıcısı olarak meydana gelir. Endüstri toplumunun dayattığı yaşam ve üretim dinamikleri sonucunda ise insan-çevre bütünlüğü parçalanır; kullanıcı çevreden bağımsız tekil bir varlık olarak çevresini tahakküm altına almayı hedefler. Kent merkezlerinde artan nüfus baskısı ve barınma ihtiyacı ile konutun anonim kullanıcıya yönelik olarak seri üretimi ve standardizasyonu meydana gelir. Gelenekten uzaklaşılan bu mekân üretim sürecinin sonucunda iklim, coğrafya ve kullanıcıya özgü yaşantılar ile bağ kuramayan kimliksiz çevreler oluşmaya başlar. Bu kırılım, geleneksel toplumlara içkin olan çevre-yaşam ilişkisinin mümkün kıldığı bütünlüklü estetik algıda köklü bir dönüşüme yol açar. Nihayetinde, mevcut piyasa ekonomisi ve inşaat sektörü koşullarının etkisi ile estetik, günümüz Türkiye'sinin baskın konut stoğunda ancak yüzeylerin görselliğine indirgenen bir konu haline gelmiştir.

Ülkemizde anonim kullanıcı için üretilen en yoğun konut tipi olarak apartmanlar ele alındığında, bu yapı tipinde hem kent ölçeğinde kütle ve cephe bakımından hem de iç mekân ölçeğinde plan şeması, malzeme ve donatı bakımından yoğun bir standartlaşma görülür. Tek tipleşen malzeme

ve tasarım kodlarının sıklıkla kullanımı doğrultusunda bedenin deneyimini yok sayan, görme odaklı bir anlayışın hâkim olduğu bu süreçte apartman dairelerinin iç mekânları benzeşmeye başlamıştır. Kullanıcı nezdinde bu benzerlik, bilindik olma halinin verdiği güven ile sıklıkla "içi temiz bir daire" olarak ifade edilir. Bahsi geçen "temizlik" ifadesi, piyasadaki malzeme yelpazesinin kısıtlılığının meydana getirdiği dar bir estetik algıyı ifade etmekte; estetiğin kültürle, bağlamla ve bedenle ilişkilenen geniş duyumsama alanının dışında kalmaktadır. Bu beğeni ifadesi, gündelik hayatta toplum nezdinde estetik algının yüzeylerde güzellik ve hijyen düşüncesine indirgendiğini ortaya koyar. Bugünün estetik algısı, hacmin ve duyumsamanın konusu olmaktan çıkarak yüzeylerin iki boyutluluğunda ve görmenin alanında sınırlandırılmıştır.

Barınma yapılarında gelenekten yeni olana giden bu süreci estetik algının dönüşümü üzerinden okumak, toplumda çevre düşüncesinin değişimini ortaya koyar. Geleneksel konut pratiklerinde, bilincinde olunmayan fakat çevre-insan arasında hiyerarşik olmayan bir ilişkiselliğin yansıması olarak içselleştirilen bir çevre estetiğinden söz etmek mümkündür. Buna karşılık, günümüzün barınma anlayışında, çevrenin insanın etkileşimde olmaktan ziyade kullanmayı tercih ettiği dışsal bir varlık olarak konumlandırılması sebebiyle estetik algının varlık bulabileceği bedensel duyumsama alanından söz edilememektedir. Bu anlayış, bir tartışma alanı olarak çevre estetiğinin de zeminini yok eder. Mekânın ve bedenin çevreden yalıtılması; insan ve insan olmayan her şeyin ilişkisini kapsayan bütüncül bir çevre anlayışının önünde durmaktadır. Günümüz barınma yapılarının gelenekten uzaklaşma süreci; estetiğin bedenden göze, üç boyuttan iki boyuta, çok duyulu algıdan hijyen talebine indirgenen dönüşümünü ortaya koyar.

9TH MEDITERRANEAN CONGRESS OF AESTHETICS
9. AKDENİZ ESTETİK KONGRESİ
SEPTEMBER 17_20 EYLÜL 2025 ÇANAKKALE_TÜRKİYE

DÜZENLEYENLER_**ORGANIZERS**

DESTEKLEYENLER_**SUPPORTERS**

KONGREYE VERDİĞİ CÖMERT DESTEK İÇİN ALAN WENHAM-PROSSER'A TEŞEKKÜRLERİMİZİ SUNUYORUZ

WE WANT TO EXPRESS OUR SINCERE GRATITUDE TO ALAN WENHAM-PROSSER FOR HIS GENEROUS SUPPORT TO THE CONGRESS